

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-183325-p0002-9

DFG

13

IN INVPTIAS
Nobilis & Generosi Viri, virtute,
doctrináque præstantis, Ionæ à
Zeschau, Illuſtriss. Saxoniæ
Principi Augusto Eleotori
&c. à consilijs,

CARMEN
ADAMI SIBERI
ET
Christophori Schellenbergii
Annæbergensis.

ANNO M. D. LXII.
IX. CALEND. IVNII.

LIPSIAE
Iohannes Rhamba excudebat.

14-

N O B I L I S S I M I S:
Ornatiss. Viro Ionæ à Zeschau,
ILLVSTRISSIMO PRINCIPI
AVGVSTO, ELECTORI ETC.
A CONSILIIS, SPONSO:

ET

Pudicissimæ Virginis Vrsulæ
à Taubenheim, Christophori à Taub-
enheim Eq. filiæ, Sponsæ.

Adamus Siberus.

NOBILITAS LITERATA.

T'E, decus est ingens, IONA quod nomen auorum
Annumerat claris nobilitate viris:
Nam quis honorati non ducere malit Achillis,
Quam Thersita tuo sanguine fœde genus?
Sed tibi quod rectas pectus coluisse per artes
Sedit, & Aonijs inuigilare sacris,
Quod pius es, Christumq; colis, patriamq; iuuantem
Consilio AVGVSTI nunc tenet aula Ducis:
Accedit titulis quis honor, mansura per æuum
Quæ stemma illustrat, quantacq; fama, tuum?
Qui ceras tantum iactatis, & arma, caballos,
Ius in aratores, imperiumq; viros:
Parcite, nobilitas vera est atq; vnica, laudem
Doctrina cultæ quæ pietatis habet.

A 2

Venus

V E N V S T A S P V D I C A.

Quod sus baccato redimita immunda monili,
Hoc mulier niueo pulcra pudore carens.
Insignis facie est Helene, sed adultera, capta
Hospite, non dubitat deseruisse virum.
At formosa venit pariter, pariterq; pudica
Laodamia tuam Protesilae domum.
Ergo columba dedit cui nobile nomen & Hæmus
V R S V L A, formosa clara pudicitia,
Sis huic cùm similis, cœlo & velut Hesperus, inter
Misniacas niteas conspicienda nurus:
Quàm bene præstanti deducta pudica, venusta
Ingenio nubis nobilitate viro:
Scilicet ad similem adiungunt similem vscq;, benigna
Fata parem gaudent & sociare pari.

C O N C O R D I A.

Omen inest si quod, velut est, in nomine, Sponse
Omnia prædico Sponsaq; fausta tibi.
An non sacrato IONAS sermone columba est,
De qua Sponsa trahis tu quoq; nomen aue:
Ergo ut Chaoniæ sunt vero in amore volucres
Exemplum, inter vos sic erit unus amor.
Vnanimem turtur viues cum turture vitam
Sponse columbe tua, Sponsa columba tuo.
Vtq; croco smilax, se vitis vt implicat ulmo,
Arctabit iunctos mutua cura duos.

Fœcundi

Fœcundi dabitis felicia pignora lecti,
In vestroq; inerit nulla querela toro.
Hoc mores vobis, hoc virtus spondet, & author
Coniugij vero nunciat ore Deus.

CHRISTOPHORVS Schellenbergius.

Casta verecundis meditanti carmina Sponsis,
Cum numeris Erato da mihi plectra tuis.
Plectra petita prius mihi sæpe, negata nec vnquam,
In thalamum quoties qualiacunq; dedi.
Nunc etiam tæda dum iungitur VRSVLA IONÆ,
Ne mihi, ne Sponso carmina pauca neges.
Si modo Musa tui, quæ non postrema sorores
Inter es Aonidas, cultor vterq; sumus.
Ipse quidem primo sic est edoctus ab æuo
Sponsus, & hoc illi nunc quoq; pectus inest,
Ut nihil ingenuis præstantius artibus esse,
Et preciosa magis munera nulla putet:
Quam quæ Thespia dum cultis nascuntur in hortis,
Et Phœbo vates suppeditante ferunt.
Mille quidem in donis, quæ sint dignissima sponsis,
Aurea seu quisquam, gemmea siue dabit:
In primis Erato tua dona expectat IONAS,
Ergo fer huc dotes officiosa tuas.

A 3 Sic

Sic ego, Sic Erato: Nostro dignissimus ille est
Officio, nobis ille canendus, ait.
Sic de me meruit, sic illi plurima virtus,
Claraqp nobilitas contulit omne decus.
Sed neqp virtutum, quibus est ornatus, honorem,
Nec grauis euoluam nobile stemma viri.
Qui sit enim, tum vita probat, tum fama celebrat,
Vt praecone ipsi tam nihil esset opus,
Quam suspensa hedera, cui sunt bona vina, tabernæ,
Inuenit emptorem merx proba sponte suum.
Nostrarum tamen illa canet quæcunqp sororum,
Grandibus vfa modis, & grauiore pede.
Ipsa leues Elegos, castis & amoribus aptos
Vsurpo: gracili nam pede gaudet Amor.
Nomen Amoris ego teneo. mihi carminis illi
Materiam præbent, quos Amor æquus habet.
Ergo Erato dictante feras Hymenæon Iona,
Votaqp pro thalamo concipiente tuo.
Vota damus sposo felicem optantia tædam,
Grata Deo, euentu non caritura suo.
Prima creatori dicatur gratia summo,
Cunctorum autori, quæ bona mundus habet.
Optima qui nostros semper largitur in v fus,
Optatam Sponsam qui tibi Sponse dedit.
Quantum & quale bonum tulit hic, cui contigit vxor
Cara Deo, & mores propter amata viroc
Antè quidem felix poteras cuicunqp videri,
Et multa, fateor, dote beatus eras.

Multa

Multa tibi natura dedit, fortunaq; multa,
Et labor, & studij feruida cura tui.
Est aliquid gentis ramos per mille vetustæ,
Nobile laudata ducere stirpe genus.
Et magnos censu titulos æquare paterno,
Remq; tenere, domos, iugera, prata, greges:
Et petere è siluis, & aquis, auraq;, palatum
Quod iuuet, & carpat deliciosa fames:
Suauiter esse, sitim dulci restinguere potu,
Dormire & placidè mollia strata super:
Tum florere opibus, cognatis, atq; potentem
Esse clientelis, esse sodalicij:
Diligi, honorari, gaudere, valere, iocari,
Tristibus & curis dicere posse vale:
Est aliquid, longeq; quidem præstantius illis,
Quæ sunt fortunæ, corporis atq; bonis,
Inculpata piæ traducere tempora vitæ,
Et sua cum dictis facta probare Deo,
Nosse viam in cœlum rectam, æternæq; salutis
Caussam vnam meritum credere Christe tuum.
Nullius erroris vestigia deuia, sectæ
Dogmata nullius pernicioса sequi.
Tum genus amplecti viuendi tale, quod omnes
Sponsetua dignum nobilitate probent,
Nempe tuum pulcras animum coluisse per artes,
Diues & æternis pectus habere bonis,
Vnde velut locuplete penu depromis ad vſus
Communes, quod res postulat, atq; tuos.

Tam

Tam gaudes doctus, quam nobilis esse, priusq;
Doctrinæ est, verum si fateare, decus,
Splendida nobilitas, doctrina est optima rerum,
In tam sublimem te locat vtra gradum?
Ut meritò ingenti te nunc complexa fauore,
Consilio vtatur Principis aula tuo,
Adde quòd illustri fulgent tua nomina fama,
In primis doctis suspicienda viris,
Qui te admirantur, qui te reuerenter honorant,
Ingeniumq; tuum semper in ore ferunt.
Te magno in precio Princeps habet, auget honore,
Et similes multos optat habere tui.
Zopyros multos optabat habere Darius:
At Zopyrus homo, dic age, qualis erat?
Qualis in vrbe Sinon Phrygia fuit, arte doloq;
Cuius fatalem Troia recepit equum:
Talis apud Persas Zopyrus, fraudis abundans,
Prodebat regi qua Babylonæ suo.
At non Zopyri, non arte placere Sinonis,
Tu quæreris Domino vir generose tuo.
Sunt aliæ, Princeps ob quas te diligit, artes,
Quæ multum vt fructus, sic quoq; laudis habent.
Quas te vernanti Musæ docuere sub æuo,
Et quibus est etiam nunc tibi dulce frui.
Præsidio quarum resp publica nititur omnis,
Ipsa quibus regitur curia, templa, domus.
Est tibi multarum præclarar scientia rerum,
Nec vitæ ignoras vtile quod sit opus.

IIIa

Illa tenes, quæ sunt ad mores apta regendos,
Cognita, quæq; viri sunt sapientis, habes.
Est tibi maturo prudens in pectore Nestor,
Tu fidi partes Parmenionis agis.
Consilijs dandis polles, & rebus agendis,
Et multum lingua suauiloquente potes.
Æquarum in primis tibi trita volumina legum,
Tu petis ex ipsis iura ferenda libris.
Et tua nocturnam redolent responsa lucernam,
Est studij testis nox vigilata tui.
Sic nullos refugis generosa mente labores,
Culminaç; ingenio tendis ad alta tuo.
Sunt bona præterea cultæ tibi plurima mentis,
Quæ te commendant de meliore nota.
Est pietas, est sancta fides, & pectus apertum,
Quale decet nostræ gentis habere virum.
Fronsç; serena, oculi placidi, moderataç; lingua,
Et grauitas hilari comis in ore sedet.
Hæc sunt, quæ propter te Saxo Elector honorat,
Et te dignatur Sponse fauore suo.
Ergo tot ornato donis, rebusç; beato,
Dicet adhuc aliquod quis tibi deesse bonum?
Nemo modò dicet, sed tempore dixerit illo,
Cùm tibi nulla fuit nupta, nec ullus amor.
Tunc non ex toto te duximus esse beatum,
Defuit vxor amans cùm tibi grande bonum.
Tale bonum, sine quo, socij D E V S autor amoris,
Vitam agitare virum, tunc negat esse bonum,

B

Cùm

Cum noua terra, timor procul omnisi, & omnia tuta,
Et dominus terrae diuitis esset homo.
Nunc quis in hoc mundi Senio, vitaeque periclis,
Esse bonum tædis abstinuisse putet?
Nam quotus est iuuenium, qui semper frigeat intus,
Et gerat Idalia pectus inane face?
Et quotus est, castæ fugiat qui coniugis usum,
Cuius non subeat multa pericla pudor?
Grex Stygius nostræ vigilans in damna salutis,
Qui studiosa odio corda pudoris habet,
Circumiens nusquam cessat, captatque pudicas
Assiduè mentes insidiante dolo.
Ipse vagam accedit flammam, & laxare suadet
Libera non licitis fræna cupidinibus.
Nec prius absistit, quam corda oblita pudoris
In scelus obsecnum, perniciemque trahat.
Nec sua degeneri cessat lasciuia mundo,
Hoc etiam petitur castus ab hoste pudor.
Materiam affatim fœdi qui criminis offert,
Et pura infestat pectora mille modis.
Sexcenta occultat lenonum lustra malorum,
In quæ turba salax præcipitanter eunt.
Hic habitat Lais, sedet illic succuba Phryne,
Hic prostat multis Thais abusa procis:
Lollia non deest, Aurelia, Pippa, Citheris,
Et Nice varijs sæpe petita viris:
Flora capit iuuenes, Arbuscula perdit eosdem,
Spurca pudicitiam vendit Origo suam:

Nunc

Nunc multæ Sodomæ sunt, impuræq; Gomorrhæ,
Plurima nunc turpis templa Lupercus habet.
Quæ meminisse piget, casto quæ singula versu
Dicere, mens horret, frons rubet, ora stupent.
Difficile est nunquam cadere in tot retia mundi,
Difficile est tuta virginitate frui.
Accedit Satanæ, & Mundo Caro tertius hostis,
Quæq; in corrupta carne libido sedet,
Tota scatens vicijs, nunquam melioribus vsa,
Sueta quidem semper deteriora sequi.
Quæ simul illiciti flamma calet intus amoris,
Non bene conceptas excutit ipsa faces:
Sed ductum Satanæ, mundiq; secuta procacis
Illecebras, patrat dedecus omne Caro.
Sic quando triplici Pudor oppugnatur ab hoste,
Cui sine diuina nemo resistit ope:
Quis non, quam pereat, veniat prius obuius, hostes
Et contra tales protinus arma paret?
Arma, quibus victi Dæmon, Mundusq; Caroq;
Cedant, quæ flatus suggestit arma sacer.
Nempe Dei timidum pectus, reuerensq; pudoris,
Turpia quod fugiat, quærat honesta sequi:
Et secum exquirat, vetitum quid lege sacrata,
Mandatum summi quid sibi voce DEI.
Ergo Deum metuit, qui sponsam ducit honestam,
Et legem, castos quæ iubet esse, colit:
Et cauet, offensi ne se premat ira Tonantis,
In cineres versus qua Sodomita fuit.

Si probat ille D E O sese, si numen honorat,
Si scelera, & vitæ multa pericla cauet:
Si satanæ fraudes, irritamentaç̄ mundi,
Et carnis vanas efficit illecebras:
Sicq̄ suum pectus præmunit, & omnibus exit,
Quas Amor incertus ponit vbiq̄ plaga:
Vicisti, & tutum tua te connubia præstant,
Iam te solius coniugis vrit amor.
Plaude tibi, & thalamum I O N A promitte beatum,
Qui ducta acquiris virgine tale bonum,
Quod sit multorum præsens medicina malorum,
Tota laboraret quo sine vita viri.
Accedente tuis hoc munere dotibus vno,
Quas tibi mille D E I dextera larga dedit:
Iam tibi deesse nihil, socia nil pulcrius ista,
Nec te credideris maius habere bonum.
VR S V L A sola tibi thesaurus maximus esto,
Et sine ea, quod habes, nil iuuet esse tuum:
Vrsula dulce decus, cui tu sis carus ocellus,
Quæ sit liliolum, basiolumq̄ tuum.
Adde quòd ingentes capiunt connubia fructus,
Quales absq̄ bona coniuge nemo tulit.
Nupta viro gignit natos. At munera quanta
Sunt nati: Patri gaudia quanta ferunt:
Tu verò in primis augendæ stirpis I O N A,
Atque tuæ curam nobilitatis habe,
Ne generis prisci tibi, virtutumq̄ tuarum
Hæredes desint, progeniesq̄ bona,

Quæ

Quæ se sic præstet, de qua sic fama loquatur,

Vt tu te præstas, & modò fama canit.

Tu generosorum titulo haud contentus auorum,

Ex te, sponte tua quod facis, adde decus.

Perge via cœpta, studijs cultissime Sponse,

Macte animi, Mysæ nobilitatis honor.

In qua præ reliquis tua te doctrina celebrat,

Quam laudem hoc tecum tempore rarus habet.

Qualis erat Thuscis Mecœnas regibus ortus,

Quem non tam clarum fecit equestre genus:

Quàm quòd tam doctus, quòd doctorumq; virorum

Tam vehementer amans, atq; patronus erat.

Quodq; suos summo dignatus honore poëtas,

Munifica semper fouit, & auxit ope,

Augusto in primis solitus vos reddere caros,

Te Maro, te Teia Flacce canore lyra.

Cætera turba ferat sibi sola ab origine laudem,

Et generis iactet nomina nuda sui:

Hic quodcunq; decus rigidis sibi quærat ab armis,

Et quatiat forti bellica tela manu:

Tu capis Aoniæ non horrida Palladis arma,

Ipsius & cinctum Gorgone pectus habes.

Tu placido gaudes studio, tu pacis honesta

Ocia, quæ sequitur turba togata, petis.

Tu dare consilium dubijs potes utile rebus,

Principibus magnis tu bonus esse Clytus.

Ille foris studeat magnis clarescere factis:

Tu patriam gaudes demeruisse domi.

Dum lepores alij, quid tu venare? lepores
Eloquij, ingenij persequerisq; decus.
Fœdaq; monstra fugas, & figis acumine mentis,
Confodis inculto barbariemq; situ.
Vidit vt hoc, istinc abiens Inscitia longè,
Stulticia atq; pari dant sua terga fugæ.
In quarum subiere locum, Prudentia, rerum
Cognitioq; animo munera parta tuo.
Sunt quibus egregium semper potare videtur,
Et palmam captant ebria turba mero:
At tibi, quem studij sitis insatiabilis vrit,
Ebria Pierio pectora fonte madent.
Tessera nunc multis, & luditur alea pernox,
Aut teritur cupida chartula picta manu:
Et tibi sunt lusus, sed culto pectore digni,
Quales Nympharum sunt Heliconiadum.
Mox etiam fœcunda tibi dabit Vrsula, possis
Cum sobole vt dulci ludere multa pater.
Ille quot in densis surgant sibi robora siluis
Enumerat, nummos alter, & alter oues:
Tu gemino sacras numeras in codice leges,
Et tibi sit iuris cognita summa, facis.
Sunt quibus est vel cura canum, vel maior equorum,
Quam nuptæ, est ipsis quæ graue visa iugum:
Et tibi sunt catuli vigiles, acresq; Molossi,
Et celer & fortis te quoque portat equus:
Non tamen iccirco sociam fugis, esse quod ipsa
Maius onus coniunx, quam videatur honos.

Sed

Sed te iussa Dei, te sancti cura pudoris,
Te iubet esse patrem posteritatis amor.
Nam sine coniugio nulla, aut inhonesta propago est.
Non vir, non mulier gignere sola potest.
Nec Venus in multos veniat promiscua lectos,
Nupta nec vtatur pluribus vna viris.
Vnam vni omnipotens Euam sociauit Adamo,
Hos iussit multa crescere prole duos.
Ergo duos idem quando vos iunxit amantes,
Vt sit vos inter tertius, oro Deum.
Ipse suo vestrum præsens alat igne calorem,
Et det in alterno pectore certet amor.
Fortunet tædas, & misceat vtile dulci,
In quauis animum det quoq; sorte bonum.
Tum quæcunq; pijs certo Deus ore spopondit
Coniugibus, poscat lingua, fidesq; ferat.
Hæc precor, hæc clemens audit si numen, vt audit,
Quanta feres voto munera Sponse meo ?

F I N I S.

Georgius Dicte, etiam cum auctoritate
Tertius est alle quatuor homines
Namque coniugio nonnullis
Non autem potest sicut loquitur
Hoc verius invenies acutissimam rationem
Inquit enim quod in primis
autem in primis in hoc anno
Hoc enim in primis in hoc anno
Et ergo dicitur in primis in hoc anno
Vt ergo dicitur in primis in hoc anno
Hoc enim in primis in hoc anno
Et ergo dicitur in primis in hoc anno
Vt ergo dicitur in primis in hoc anno
Ipsius vero autem in primis in hoc anno
Hoc enim in primis in hoc anno
Ponit etiam etiam
In primis in primis in hoc anno
Tum dicitur quod in primis in hoc anno
Coniugia, prologus, jungs, ydreadifex
Hoc enim in primis in hoc anno
Quibus tunc ad hanc etiam
FINIS

159

18. Nov 1996

Nh 1217

Farbkarte #13

B.I.G.

13

IN NVPTIAS
Nobilis & Generosi Viri, virtute,
doctrináque præstantis, Ionæ à
Zefchau, Illuſtriss. Saxoniae
Principi Augusto Elektörī
&c. à consilījs,

CARMEN
ADAMI SIBERI

ET

Christophori Schellenbergii
Annæbergensis.

ANNO M. D. LXII.
IX. CALEND. IVNII.

LIPSIAE

Iohannes Rhamba excudebat.

14-